

bell hooks

MIES TAHTOO MUUTTUA
– Miehet, maskuliinisuus ja rakkaus

Suomentanut Tapani Kilpeläinen

Tämä on näyte kirjasta.
Osta koko teos osoitteesta netn.fi

niin & näin
Tampere 2020

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS

The Will to Change. Men, Masculinity, and Love

© 2004 by Gloria Watkins

Originally published by Atria Books, a division of Simon & Schuster, Inc.

Published by agreement with Ulf Töregård Agency AB

SUOMENNOS

© Tapani Kilpeläinen & Eurooppalaisen filosofian seura ry

ISBN-NUMERO

978-952-7189-63-4

KANSI

Camilla Pentti

TAITTO

Susanna Laurola

PAINOTYÖ

Tallinnan kirjapaino-osakeyhtiö,

Tallinna 2020

KUSTANTAJA

Eurooppalaisen filosofian seura ry / *niin & näin*

SISÄLLYS

ESIPUHE: MIEHISTÄ	11
1 ETSITÄÄN: MIEHIÄ, JOTKA RAKASTAVAT	17
2 PATRIARKAATIN YMMÄRTÄMINEN	31
3 POIKANA OLEMINEN	45
4 MIESTEN VÄKIVALLAN PYSÄYTTÄMINEN	62
5 MIEHEN SEKSUAALINEN OLEMUS	79
6 TYÖ: MITÄ TEKEMISTÄ RAKKAUDELLA ON SEN KANSSA?	93
7 FEMINISTINEN MIEHUUS	106
8 POPULAARIKULTTUURI: MEDIAMASKULIINISUUS	122
9 MIEHEN HENGEN PARANTAMINEN	131
10 MIEHEN EHEYDEN HANKKIMINEN TAKAISIN	146
11 RAKASTAVAT MIEHET	158

*”Muuttamalla lyijyn alkemistisesti todelliseksi kullaksi
miehille annetaan mahdollisuus palaa,
antaa sisäisen tulen koskettaa, elää sisällyksestä elämää,
muuttua perin pohjin.”*

Tämä kirja on omistettu – palavan, tulisydämisen –
isoisäni Gus Oldhamin muistolle; hänen rakkautensa,
väkevämpi kuin kuolema, valaisee.

Nopeasti muuttuvassa yhteiskunnassamme voimme
luottaa vain kahteen asiaan, jotka eivät koskaan muutu.
Koskaan eivät muutu tahto muuttua ja muuttumisen pelko.
Juuri tahto muuttua motivoi meitä etsimään apua.
Juuri muuttumisen pelko motivoi meitä
vastustamaan juuri sitä apua, jota etsimme.
– Harriet Lerner, *The Dance of Intimacy*

ESIPUHE: MIEHISTÄ

Olin innoissani, kun Phyllis Cheslerin kirja *About Men* julkaistiin ensimmäistä kertaa yli kymmenen vuotta sitten. Ajattelin silloin, että vihdoinkin joku feministiajattelija selittää tuon mysteerin – miehet. Siihen aikaan en vielä ollut koskaan jakanut miehiä koskevia tunteitani kenenkään kanssa. En ollut pystynyt tunnustamaan, etten ymmärtänyt miehiä, mutta lisäksi pelkäsin heitä. Olin varma, että tavanomaisella ”vankeja ei oteta” -urheudellaan Chesler ei tyytyisi vain nimeämään tätä pelkoa ja selittämään sitä: hän tekisi paljon enemmän. Hän tekisi miehistä todellisia minulle. Miehistä tulisi ihmisiä, joille voisin puhua, joiden kanssa voisin työskennellä, joita voisin rakastaa. Cheslerin kirja oli pettymys. Se oli täynnä lainauksia lukemattomista lähteistä ja miesten väkivallasta kertovia otteita sanomalehdistä – se tarjosi informaation hippusia; selityksiä oli vähän tai ei ollenkaan, tulkintaa ei lainkaan. Niistä ajoista lähtien aloin ajatella, että naisia pelottaa puhua miehistä avoimesti: pelkäämme tutkia yhteyksiämme miehiin syvästi – sitä, mitä olemme todistaneet tyttärinä, sisarina, isoäiteinä, äiteinä, täteinä, rakastajattarina ja satunnaisina seksiobjekteina – ja pelkäämme jopa tunnustaa tietämättömyytemme, sen, miten paljoa emme todellakaan tiedä miehistä. Kaikki, mitä emme tiedä, voimistaa pelon ja uhan tunnettamme. Ja se, että tuntee miehet ainoastaan miesten väkivallan, naisiin ja lapsiin kohdistuvan väkivallan perusteella, on varmasti osittaista, riittämätöntä tuntemista.

Nykyisin minua hämmästyttää, että feminististä politiikkaa kannattavilla naisilla on ollut niin vähän sanottavaa miehistä ja

maskuliinisuudesta. Radikaalifeminismin varhaiskirjoituksissa miehiä kohtaan ilmaistiin suuttumusta, raivoa ja jopa vihaa, mutta niissä ei tehty merkityksellistä yritystä tarjota tapoja ratkaista nämä tunteet, kuvitella sovituksen kulttuuri, jossa naiset ja miehet voisivat tavata toisensa ja löytää yhteistä maaperää. Militantti feminismi antoi naisille luvan päästää irti raivonsa ja vihansa miehiä kohtaan mutta se ei sallinut meidän puhua siitä, mitä tarkoittaa rakastaa miehiä patriarkalisessa kulttuurissa, tietää, miten voisimme ilmaista tuota rakkautta vailla hyväksikäytön ja sorron pelkoa.

Ennen kuolemaansa Barbara Deming kuului niihin harvoihin suorapuheisiin feministiajattelijoihin, jotka tahtoivat luoda naisille tilan puhua avoimesti tunteistamme miehiä kohtaan. Muotoillessaan huolensa siitä, että naisten miehiin kohdistuva raivo estää naisia ilmaisemasta mitään muita tunteita kuin tunnetta siitä, että ”miehet ovat toivottomia”, hän sanoi: ”Minua pelottaa, että yhä useammat naiset alkavat tuntea näin, tuntea, että miehet sukupuolena kaiken kaikkiaan ovat toivottomia.” Demingista ei tuntunut, etteivät miehet pysty muutokseen, luopumaan miesten hallitsevasta asemasta, mutta hänestä tuntui, että naisten täytyy lausua totuus siitä, mitä tunnemme miehiä kohtaan: ”Uskon, että ainoa tie, jota pitkin pääsemme sinne, mihin meidän täytyy mennä, on se, ettemme koskaan kiellä tunteidemme totuutta niiden kummussa meissä – silloinkaan, kun toivoisimme, ettei se olisi totuus. Meidän täytyy siis tunnustaa totuus, että joskus toivomme, ettei omia isiämme, poikiamme, veljiämme, rakastajiamme olisi olemassa. Tämä totuus on kuitenkin olemassa toisen totuuden rinnalla: totuuden, että tämä toive aiheuttaa meissä ahdistusta.” Samalla kun jotkut feministiliikkeessä aktiiviset naiset ahdistuivat kollektiivisesta kyvyttömyydestämme käännättää massoittain miehiä feministiseen ajatteluun, monista naisista tuntui yksinkertaisesti siltä, että feminismi antoi heille luvan suhtautua miehiin välinpitämättömästi, kääntää selkensä miesten tarpeille.

Kun nykyfeminismi oli voimakkaimmillaan, monet naiset korostivat, että he olivat väsyneet antamaan energiaa miehille, että he tahtoivat sijoittaa naiset kaiken feministisen keskustelun ytimeen.

Kaltaiseni feministiajattelijat, jotka tahtoivat ottaa miehetkin mukaan keskusteluun, leimattiin yleensä miehiin samastuneiksi ja ohitettiin. Me ”makasimme vihollisen kanssa”. Olimme niitä feministejä, joihin ei voinut luottaa, koska välitimme miesten kohtalosta. Olimme niitä feministejä, jotka eivät uskoneet naisten ylemmyyteen yhtään enempää kuin uskoimme miestenkään ylemmyyteen. Feministiliikkeen edistyessä kävi ilmeiseksi, että seksismi ja seksistinen hyväksikäyttö ja sorto eivät muuttuisi, elleivät myös miehet olisi syvästi mukana feministisessä vastarinnassa, mutta siltikään useimmat naiset eivät ilmaisseet aitoa kiinnostusta korostaa, että miehuudesta pitäisi keskustella.

Vaikka tunnustettiin, että feminismi täytyy keskittyä miehiin entistä enemmän, se ei saanut naisia kirjoittamaan miehistä. Tällaisten kirjoitusten puuttuminen voimistaa tunnettani siitä, että naiset eivät voi puhua miehistä täysin, koska patriarkaalisessa kulttuurissa meidät on sosiaalistettu niin täysin pysymään hiljaa miehistä. Meitä ei kuitenkaan ole niinkään hiljennetty kuin meidät on sosiaalistettu vakavien ja vankkojen salaisuuksien varti-joiksi – erityisesti niiden, jotka voisivat paljastaa miesten hallitsevan aseman arkipäiväiset strategiat, joilla miesten valtaa toteutetaan ja pidetään yllä yksityiselämässämme. Tosiaan: jopa radikaalifeministinen kaikkien miesten leimaaminen sortajiksi ja kaikkien naisten uhreiksi oli tapa heijastaa huomio pois miesten todellisuudesta ja meidän miehiä koskevasta tietämättömydestämme. Heidän yksinkertainen leimaamisensa sortajiksi ja heidän ohittamisensa tarkoitti, ettei meidän koskaan tarvinnut antaa ääntä ymmärryksessämme oleville aukoilta tai puhua miehuudesta monimutkaisesti. Meidän ei tarvinnut puhua tavoista, joilla pelkomme miehiä kohtaan väärästi näkökulmaamme ja esti meitä ymmärtämästä. Miesten vihaaminen oli vain yksi tapa olla ottamatta miehiä ja maskuliinisuutta vakavasti. Feministinaisten oli yksinkertaisesti helpompi puhua patriarkaatin haastamisesta ja muuttamisesta kuin meille oli puhua miehistä – siitä, mitä tiesimme ja mitä emme tieneet, tavoista, joilla tahdoimme miesten muuttuvan. Parempi vain ilmaista tahtoamme nähdä miesten katoavan, nähdä heidät kuolleina ja menneinä.

Barbara Deming ilmaisee tätä kaipausta kaunopuheisesti, kun hän kirjoittaa isänsä kuolemasta: ”Vuosia sitten nyt. Se tapahtui viikonloppuna maalla ja hän oli työskennellyt ulkosalla hakun ja lapion kanssa, tehnyt uutta puutarhapalstaa. Hän oli saanut sydänkohtauksen ja kaatunut irtomultaan. Me kutsuimme ensiavun ja he yrittivät palauttaa hänet elämään mutteivät onnistuneet. Makasin puoliksi maassa hänen vieressään käsivarteni hänen ympärillään. Tajusin, että se oli ensimmäinen kerta elämässäni, kun tunsin todella pystyväni koskettamaan isäni ruumista. Piteilin sitä kovaa – rakkaudellani – ja surullani. Ja suruni oli osittain sitä, että isäni, jota rakastin, oli kuolemassa. Mutta se oli myös sitä, että tiesin jo hänen kuolemansa sallivan minun tuntea oloni vapaammaksi. Surin, että niin täytyi olla. Minun on vaikea puhua tuosta surusta. Että ainoa kerta kun tunsin itseni vapaaksi koskettamaan häntä ilman hänen valtansa minuun kohdistamaa uhkaa, oli kun hän makasi kuolleen – se oli minulle sietämätöntä. Ajattelen, että tuskin on olemassa naista, joka ei olisi tuntenut verrattavaa surua. On siis karkeistus puhua totuudesta, että joskus toivomme miesten kuolevan – ellemme myös lausu totuutta, joka on ehkä vielä vaikeampi kohdata (kun yritämme löytää omat voimamme, olla itsenäisiä naisia): totuus, että tämä toive on meille sietämätön. Se särkee meidät.” Nuorena kaksikymppisenä naisena, joka ei ollut vielä löytänyt omia voimiaan, toivoin usein, että miehet elämässäni kuolisivat. Kaipaukseni isäni kuolemaan alkoi lapsuudessa. Se oli tapa, jolla vastasin hänen raivoonsa, hänen väkivaltaansa. Minulla oli tapana uneksia hänen menneen – kuolleen ja menneen.

Kuolema oli tie ulos pelosta, jonka julistus ”Odotahan, kunhan isäsi palaa kotiin” sai aikaan. Rangaistuksen uhka oli niin voimakas, hänen valtansa meihin niin todellinen. Makasin tyttöiän sängyssäni odottaen kuulevani kovan vihan hänen äänessään, hänen käskyjensä läpituokevan äänen, ja minulla oli tapana ajatella: ”Jos hän vain kuolisi, me voisimme elää”. Myöhemmin, aikuisena naisena, kun odotin elämäni miestä kotiin, miestä, joka useimmiten oli huolehtiva kumppani mutta joskus sai väkivaltaisia raivokohtauksia, minulla oli tapana ajatella: ”Ehkä hän joutuu

onnettomuuteen ja kuolee, ehkä hän ei tulekaan kotiin, ja minä olen vapaa ja voin elää.” Naiset ja lapset kaikkialla maailmassa tahtovat miesten kuolevan, jotta he voisivat elää. Tämä on tuskallisin totuus miesten hallitsevasta asemasta, siitä, että arkielämässä miehet käyttävät patriarkaalista valtaa tavoilla, jotka ovat suunnaton uhka elämälle, siitä, että naiset ja lapset vapisevat pelosta ja kaikenlaisesta voimattomuudesta, uskovat, että ainoa tie ulos heidän kärsimyksestään, heidän ainoa toivonsa, on se, että miehet kuolevat, että patriarkaalinen isä ei tule kotiin. Miesten hallitsevat naiset ja nais- ja miespuoliset lapset ovat tahtoneet heidän kuolemaansa, koska he uskovat, että nämä miehet eivät tahdo muuttua. He uskovat, että miehet, jotka eivät ole dominoivia, eivät suojele heitä. He uskovat, että miehet ovat toivottomia.

Kun muutin pois kotoa ja lähdin yliopistoon, niin suljin puhelimen, kun soitin kotiin ja isäni vastasi. Minulla ei ollut mitään sanottavaa hänelle. Minulla ei ollut sanoja viestittää isälle, joka ei kuunnellut, ei tuntunut välittävän, ei puhunut hellyyden tai rakkauden sanoja. En tarvinnut patriarkaalista isää. Ja feminismi oli opettanut minulle, että voisin unohtaa hänet, kääntyä pois hänestä. Kääntyessäni pois isästäni käännyin pois osasta itseäni. On pelkkää valheellisen feminismin kuvitelmaa, että me naiset löytäisimme voimamme maailmasta ilman miehiä, maailmasta, jossa me kiistämme yhteytemme miehiin. Saamme voimamme täysin vasta, kun pystymme lausumaan totuuden, että tarvitsemme miehiä elämässämme, että miehet ovat elämässämme, tahdomme tai emme, että tarvitsemme miehiä haastamaan patriarkatin, että tarvitsemme miehiä muuttumaan.

Vaikka feministinen ajattelu salli minun kurotta patriarkatin asettamien rajojen ulkopuolelle, juuri eheyden, toipumisen etsiminen johti minut takaisin isäni luo. Sovitukseni isäni kanssa alkoi tunnustaessani, että tahdoin ja tarvitsin hänen rakkauttaan – ja jos en voisi saada hänen rakkauttaan, ainakin minun pitäisi parantaa hänen väkivaltansa aiheuttama haava sydämessäni. Minun täytyi puhua hänen kanssaan, kertoa hänelle totuuteni, pitää häntä lähellä ja kertoa hänelle, että hänellä oli väliä. Kun nykyisin soitan kotiin, nautin isäni äänestä, hänen eteläisestä puhetavastaan, joka on

juuri oikealla tavalla tuttu ja murteellinen. Tahdon kuulla hänen äänensä ikuisesti. En tahdo hänen kuolevan, tämän isän, jota voin pitää sylissäni, joka ottaa vastaan rakkauteni ja antaa minulle vastarakkautta. Ymmärtäessäni häntä ymmärrän itseäni paremmin. Saadakseni voimani naisena minun täytyy saada hänet. Me kuulumme yhteen.

Mies tahtoo muuttua kertoo tarpeestamme elää maailmassa, jossa naiset ja miehet voivat kuulua yhteen. Tarkastellessani, miksi patriarkaatti on säilyttänyt valtansa miehiin ja näiden elämään, kehotan meitä vaatimaan feminismiä miehille, näyttämään, miksi feministinen ajattelu ja käytäntö ovat ainoa tapa, jolla todella voimme käsitellä nykyistä maskuliinisuuden kriisiä. Toistan näissä luvuissa monia pointteja, jotta jokainen luku välittäisi yksinäänkin kokonaisuuden tärkeimmät ajatukset. Miehet eivät voi muuttua, ellei muutokselle ole malleja. Miehet eivät voi rakastaa, jos heille ei opeteta rakastamisen taitoa.

Ei pidä paikkaansa, etteivät miehet tahdo muuttua. Pitää kyllä paikkansa, että monet miehet pelkäävät muuttua. Pitää paikkansa, että miesmassat eivät ole edes alkaneet tarkastella tapoja, joilla patriarkaatti estää heitä tuntemasta itseään, olemasta kosketuksissa tunteidensa kanssa, rakastamasta. Tunteakseen rakkauden miesten täytyy luopua tahdosta hallita. Heidän täytyy pystyä valitsemaan elämä kuoleman sijasta. Heidän täytyy olla valmiita muuttumaan.

niin & näin -kirjoissa ilmestynyt

1. MIKKO LAHTINEN (toim.), *Henkinen itsenäisyys*
2. MARTIN HEIDEGGER, *Silleen jättäminen*
3. RALPH WALDO EMERSON, *Luonto*
4. PEKKA PASSINMÄKI, *Kaupunki ja ihmisen kodittomuus*
– *Filosofinen analyysi rakentamisesta ja arkkitehtuurista*
5. QUENTIN SKINNER, *Kolmas vapauden käsite*
6. PERTTI AHONEN, *Vireällä mielellä*
– *Ymmärtämisen ja eettisyyden mielialat*
7. JULIEN OFFRAY DE LA METTRIE, *Ihmiskone*
8. T. P. USCHANOV, *Wittgenstein in Finland – A Bibliography 1928–2002*
9. MIKA HANNULA, JUHA SUORANTA & TERE VADÉN,
Otsikko uusiksi – Taiteellisen tutkimuksen suuntaviivat
10. TOMMI WALLENIUS, *Filosofian toinen – Levinas ja juutalaisuus*
11. DANIEL JUSLENIUS, *Suomen onnettomuus – De Miseriis Fennorum*
12. MICHEL ONFRAY, *Kapinallisen politiikka*
– *Tutkielma vastarinnasta ja taipumattomuudesta*
13. J. J. F. PERANDER, *Yhteiskunta uutena aikana & muita kirjoituksia*
14. JUSSI BACKMAN, *Omaisuus ja elämä*
– *Heidegger ja Aristoteles kreikkalaisen ontologian rajalla*
15. NICCOLÒ MACHIAVELLI, *Castruccio Castracandin elämä*
16. JUKKA PAASTELA (toim.), *Terrorismi*
– *Ilmiön tausta ja aikalaisanalyysyjä*
17. LAURI MEHTONEN, *Moderniteetin jäljillä*
– *Tekstejä aistisuudesta, tiedosta ja sivistyksestä*
18. ARTHUR SCHOPENHAUER, *Taito olla ja pysyä oikeassa*
– *Eristinen dialektiikka*
19. JUHA DRUFVA, *Unohdettuja ajatuksia etsimässä*
20. JUHA VARTO & HAKIM ATTAR, *Syvä laulu*
21. JUSSI BACKMAN & MIIKA LUOTO (toim.), *Heidegger*
– *Ajattelun aiheita*
22. KARI VÄYRYNEN, *Ympäristöfilosofian historia*
– *Maaäitimyytistä Marxiin*
23. TERE VADÉN, *Karhun nimi – Kuusi luentoa luonnosta*

24. GUY HAARSCHER, *Tunnustuksettomuus*
25. JOSÉ ORTEGA Y GASSET, *Ajatuksia tekniikasta*
26. TAPANI KILPELÄINEN (toim.), *Kääntökirja*
– *Kirjoituksia kääntämisen filosofiasta*
27. MARTIN HEIDEGGER, *Tekniikka ja käänne*
28. SIMONE WEIL, *Juurtuminen*
– *Alkusoitto ihmisvelvollisuuksien julistukselle*
29. MIKA HANNULA, *Suomalaisuudesta – Erään sukupolven tarina*
30. FRIEDRICH NIETZSCHE, *Tragedian synty*
31. EDMUND HUSSERL, *Geometrian alkuperä*
– *Johdanto Jacques Derrida*
32. WILLIAM JAMES, *Pragmatismi*
– *Uusi nimi eräille vanhoille ajattelutavoille*
33. TUUKKA TOMPERI & HANNU JUUSO (toim.), *Sokrates koulussa*
– *Itsenäisen ja yhteisöllisen ajattelun edistäminen opetuksessa*
34. JUHA VARTO, *Tanssi maailman kanssa – Yksittäisen ontologiaa*
35. GIORGIO COLLI, *Nietzschen jälkeen – Miten tullaan filosofiksi*
36. FJODOR DOSTOJEVSKI, *Talvisia merkintöjä kesän vaikutelmista*
37. MIGUEL DE UNAMUNO, *Traaginen elämäntunto*
38. JOYCE CAROL OATES, *Nyrkkeilystä*
39. MARTIN HEIDEGGER, *Esitelmiä ja kirjoituksia osa II*
40. E. M. CIORAN, *Hajoamisen käsikirja*
41. MARIE-FRANCE DANIEL, LOUISE LAFORTUNE,
RICHARD PALLASCIO & PIERRE SYKES,
Matildan ja Taavetin matemaattiset seikkailut
42. MARIE-FRANCE DANIEL, LOUISE LAFORTUNE,
RICHARD PALLASCIO & PIERRE SYKES,
Matildan ja Taavetin seikkailut tieteen maailmassa
43. OSCAR BRENIFIER, *Keskusteleva opetus*
44. MAUGHN GREGORY, *Filosofiaa lapsille ja nuorille*
45. MARIE-FRANCE DANIEL, LOUISE LAFORTUNE,
RICHARD PALLASCIO & PIERRE SYKES,
Filosofoidaan matematiikasta ja luonnontieteistä
46. JOHN DEWEY, *Taide kokemuksena*
47. PIERRE HADOT, *Mitä on antiikin filosofia?*
48. MARTIN HEIDEGGER, *Mitä on metafysiikka?*
49. ANN MARGARET SHARP, *Nukkesairaala*
50. ANN MARGARET SHARP & LAURANCE JOSEPH SPLITTER,
Kuka minä olen? – Nukkesairaalan opettajanopas
51. SAMI PIHLSTRÖM, *Elämän ongelma – Filosofian eettinen ydin*
52. NORMAND BAILLARGEON, *Älyllisen itsepuolustuksen pikakurssi*

53. BEATE BØRRESEN, BO MALMHESTER & TUUKKA TOMPERI,
Ajatellaan yhdessä – Taitavan ajattelun työkirja
54. ROGER-POL DROIT, *Filosofoidaan lasten kanssa*
55. LEENA KURKI & TUUKKA TOMPERI, *Väittely opetusmenetelmänä*
– *Kriittisen ajattelun, argumentaation ja retoriikan taidot käytännössä*
56. LUDWIG WITTEGENSTEIN, *Ajatusliikkeitä*
– *Päiväkirjat 1930–1932 & 1936–1937*
57. SIMO KYLLÖNEN, JUHANA LEMETTI, NIKO NOPONEN
& MARKKU OKSANEN (toim.), *Kiista yhteismaista*
– *Garrett Hardin ja selviytymisen politiikka*
58. HERBERT MARCUSE, *Taiteen ikuisuus*
59. HEINRICH HEINE, *Romantiikan koulu*
60. MATTHEW B. CRAWFORD, *Elämän korjaajat*
– *Kädentaitojen ja käytännöllisen ammattityön ylistys*
61. TAPANI KILPELÄINEN, *Itsemurhan filosofia*
62. JULIAN BAGGINI & PETER S. FOSL, *Etiikan pikkujättiläinen*
63. FRIEDRICH HÖLDERLIN, *Teokset*
64. MICHEL DE CERTEAU, *Arkipäivän kekseliäisyys 1 – Tekemisen tavat*
65. ANTTI SALMINEN & TERE VADÉN, *Energia ja kokemus*
– *Naftologinen essee*
66. MICHEL FOUCAULT, *Klinikan synty*
67. JULIAN BAGGINI & PETER S. FOSL, *Ajattelun pikkujättiläinen*
68. ERMANNO BENCIVENGA, *Olipa toisen kerran*
– *52 ajattelemisen arvoista satua*
69. VILLE LÄHDE, *Niukkuuden maailmassa*
70. MICHEL DE CERTEAU, LUCE GIARD & PIERRE MAYOL,
Arkipäivän kekseliäisyys 2 – Asuminen, ruuanlaitto
71. MICHEL FOUCAULT, *Parhaat*
72. PIA HOUNI & PERTTU SALOVAARA (toim.), *Filosofi tavattavissa*
– *Ajatuksia filosofisesta elämästä*
73. VERA TRIPODI, *Sukupuolen filosofia*
74. ROBERTO CASATI & ACHILLE C. VARZI,
Ylittämättömiä yksinkertaisuuksia – 39 filosofista kompakertomusta
75. EDUARD HANSLICK, *Musiikille ominaisesta kauneudesta*
– *Yritys säveltaiteen estetiikan uudistamiseksi*
76. MESTARI ECKHART, *Jumalallisen lohdutuksen kirja*
77. TAPANI KILPELÄINEN, *Silmät ilman kasvoja – Kauhu filosofiana*
78. DAVID HUME, *Keskusteluja luonnollisesta uskonnosta*

79. FJODOR DOSTOJEVSKI, *Kulta-aika taskussa*
– *Kirjoituksia Venäjän maasta ja hengestä*
80. STEPHEN TOULMIN, *Argumentit – Luonne ja käyttö*
81. BELL HOOKS, *Rakkaus muuttaa kaiken*
82. GEORGES BATAILLE, *Uskontoteoria*
83. KENAN MALIK, *Monikulttuurisuus*
84. DANI RODRIK, *Globalisaation paradoksi*
– *Miksi globaalit markkinat, valtiot ja demokratia eivät sovi yhteen?*
85. HANNELE HUHTALA, SAMI SYRJÄMÄKI & JARKKO S. TUUSVUORI,
Ajatuspajoista innovaatiokumppanuuksiin. Tapaus Filosofian Akatemia
– *Raportti uusimmasta valmennuskonsultoinnista ja julkisen järjenkäytön ohentuvasta kriittisyydestä*
86. KENAN MALIK, *Moraalin suuntaa etsimässä*
– *Etiikan maailmanhistoria*
87. J. L. AUSTIN, *Näin tehdään sanoilla*
88. EDMUND HUSSERL, *Filosofia ankarana tieteenä*
89. PETER MARSHALL, *Reformaatio*
90. TUUKKA TOMPERI, *Filosofianopetus ja pedagoginen filosofia*
– *Filosofia oppiaineena ja kasvatuksena*
91. JUKKA MIKKONEN, *Metsäpolun filosofiaa*
92. FREDRIK LÅNG, *Kuva ja ajatus*
93. JAN-WERNER MÜLLER, *Mitä on populismi?*
94. GRAHAM PRIEST, *Logiikka*
95. ALDO LEOPOLD, *Sand Countyn almanakka ja luonnoksia sieltä täältä*
96. ELIO LUGARESI, *Uni – Sikeydet ja vaikeudet*
97. SAMI SYRJÄMÄKI (toim.), *Vapaus*
98. ANTTI SALMINEN & TERE VADÉN, *Elo ja anergia*
99. SARA AHMED, *Tunteiden kulttuuripolitiikka*
100. ANDRÉ SPICER, *Paskanjauhantabisnes*
101. MICHAEL POLLAN, *Toinen luonto – Puutarhurin oppivuodet*
102. GUILLAUME LE BLANC, *Juoksu – Fyysisiä mietiskelyjä*
103. VESA OITTINEN, *Marx ja moderni*
– *Jatkuvuuksia ja katkoksia Marx-kuvassa*
104. ALVA NOË, *Omituisia työkaluja – Taide ja ihmisluonto*
105. LEV ŠESTOV, *Tolstoin ja Nietzchen käsitys hyvästä*
– *Filosofiaa ja saarnaa*
106. RICHARD OSBORNE & RALPH EDNEY, *Filosofia aloittelijoille*
107. MICHAEL FREEDEN, *Mitä on ideologia?*

108. SILVIA BOVENSCHEN, *Vanheneminen – Muistiinpanoja*
109. DONATELLA DI CESARE, *Pysyvästi vieraana*
– *Muuttoliikkeen filosofiaa*
110. MATTHEW LIPMAN, *Ajattelu kasvatuksessa*
– *Kasvatusfilosofinen johdatus ajattelun taitojen opettamiseen*
111. PHILIP CAM, *20 ajattelun työkalua*
– *Opas tutkivan ajattelun opettamiseen*
112. BELL HOOKS, *Mies tahtoo muuttua – Miehet, maskuliinisuus ja rakkaus*

Tilaukset
www.netn.fi/kirjat
niin & näin
PL 730
33101 TAMPERE